NORAKSTS
Lieta Nr.A42777409
143/AA43-0979-12/17

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Rīgā 2012.gada 12.jūlijā
Administratīvā apgabaltiesa šādā sastāvā:
tiesas sēdes priekšsēdētāja I.Amona,
tiesneses S.Kanenberga un R.Paegle,

piedaloties pieteicējam *E.L.*,

atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta pēc *E.L.* (personas kods */personas kods/*) pieteikuma par Rīgas domes Rīgas pašvaldības policijas Ceļu policijas pārvaldes priekšnieka 2009.gada 31.marta lēmuma Nr.D57/10-6/1372 atcelšanu, sakarā ar *E.L.* apelācijas sūdzību par Administratīvās rajona tiesas 2011.gada 14.aprīļa spriedumu.

Aprakstošā daļa

[1] 2009.gada 5.martā Rīgas pašvaldības policijas Ceļu policijas pārvaldes inspektors sastādīja administratīvā pārkāpuma protokolu - paziņojumu Nr.D57 107310509 (turpmāk – protokols). Tajā konstatēts, ka 2009.gada 5.martā, plkst.14:38 transportlīdzeklis BMW, valsts reģistrācijas numurs */reģistrācijas numurs/*, bija novietots stāvēšanai Rīgā, Bīskapa gātē 3, neievērojot Ministru kabineta 2004.gada 29.jūnija noteikumu Nr.571 „Ceļu satiksmes noteikumi" (turpmāk – CSN) 128.punkta prasības. Par Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa (turpmāk - LAPK) 149.^{10} panta ceturtās daļas 3.punktā paredzētā pārkāpuma izdarīšanu transportlīdzekļa vadītājs, kurš neatrodas pārkāpuma izdarīšanas vietā, sodīts ar Ls 20 naudas sodu.

E.L. minēto lēmumu apstrīdēja un ar Rīgas domes Rīgas pašvaldības policijas Ceļu policijas pārvaldes (turpmāk arī - atbildētājs) priekšnieka 2009.gada 31.marta lēmumu Nr.D57/10-6/1372 (turpmāk – Lēmums) apstrīdētais lēmums atstāts negrozīts.

[2] *E.L.* Lēmumu pārsūdzēja tiesā, pieteikumā norādot, ka transportlīdzekli novietoja starp divām automašīnām vietā, kur ierobežota caurbraukšana ar metāla dekoratīvajiem stabiem. Stāvēšanai novietotais transportlīdzeklis netraucēja satiksmi, jo tajā vietā ir strupceļš.

[3] Atbildētājs paskaidrojumos par pieteikumu to neatzīst un norāda,

ka pieteicēja transportlīdzeklis nebija novietots stāvēšanai brauktuves malā. Apstāklis, ka uz ceļa braucamās daļas ir iebūvēti stabi, nemaina pārkāpuma būtību.

[4] Ar Administratīvās rajona tiesas 2011.gada 14.aprīļa spriedumu pieteikums noraidīts. Spriedumā norādīts turpmāk minētais.

[4.1] No LAPK 149.[10] panta ceturtās daļas 3.punktā, CSN 1.8.apakšpuktā, 4. un 128.punktā minētā izriet, ka transportlīdzekļiem atļauts stāvēt pa labi uz ceļa nomales vai pa labi uz brauktuves. CSN nosaka ceļu satiksmes kārtību Latvijā un ceļu satiksmes dalībnieku pienākums ir pildīt šo noteikumu prasības. Stāvvietas tiek apzīmētas ar īpašu ceļa zīmi, kas ir administratīvais akts. Ja vieta nav apzīmēta ar ceļa zīmi „Stāvvieta", ceļu satiksmes dalībniekiem jāievēro CSN 128.punkta prasības.

[4.2] Konkrētajā lietā pieteicēja ieskatā transportlīdzeklis novietots stāvēšanai vietā, kur tas netraucē pārējos ceļu satiksmes dalībniekus.

Kā konstatējams lietā esošajās fotofiksāžās (lietas 14., 15.lapa), transportlīdzeklis novietots pa vidu brauktuvei. Brauktuve Bīskapa gātē, Rīgā, norobežota ar metāla stabiem.

Tiesa norāda, ka stāvēšana atļauta, ja paredzētu stāvvietu nav vai ja tās aizņemtas, vietās, kur tas netraucē gājēju pārvietošanos vai citu transportlīdzekļu braukšanu. Minētā prasība iekļauta CSN 155.punktā noteikumos par ceļu satiksmi dzīvojamā zonā. Tomēr minētais neizslēdz ievērot vispārīgās prasības par stāvēšanu, kas iekļautas CSN 128.punktā.

Tiesa piekrīt pieteicējam, ka brauktuve vietā, kur pieteicējs novietoja stāvēšanai transportlīdzekli, veido strupceļu un pa to pārvietoties faktiski nav iespējams. Tomēr minētais nenozīmē, ka pieteicējs ir veicis atļautu darbību. Metāla stabu norobežojums nav atzīstams par ceļa zīmi CSN izpratnē un pārvietoties par brauktuvi Bīskapa gātē nav aizliegts. Līdz ar to brauktuves norobežojums nav atzīstams par vietu, kur atļauts stāvēt arī brauktuves vidū.

Tādējādi tiesa secina, ka atbildētājam bija pamats saukt transportlīdzekļa BMW, valsts reģistrācijas numurs */reģistrācijas numurs/*, vadītāju pie administratīvās atbildības saskaņā ar LAPK 149.[10]panta ceturtās daļas 3.punktu.

[4.3] Konkrētajā lietā piemērots naudas sods Ls 20 apmērā, kas noteikts tiesību normas sankcijā paredzētajā apmērā un piemērots tiesiski. Piemērojamās tiesību normas sankcija paredz tikai vienu naudas soda apmēru. Tādējādi tiesa secina, ka, nosakot soda apmēru, atbildētajam lietderības apsvērumi nebija jāveic.

[5] Par šo spriedumu *E.L.* iesniedza apelācijas sūdzību, kurā norādīts turpmāk minētais.

[5.1] Ir apšaubāms, vai likumdevēja mērķis, iekļaujot CSN 128.punktu, bija panākt, lai satiksmes dalībnieki strupceļu uzskatītu par

brauktuvi un tāpēc censtos automašīnas novietot maksimāli tuvu un pa labi brauktuves malai, lai tādējādi dotu iespēju citiem satiksmes dalībniekiem turpināt kustību pa šādu brauktuvi (šajā gadījumā, metāla stabos).

CSN 128.punkta būtība un mērķis ir maksimāli atbrīvot ceļu no stāvēšanai novietotām automašīnām vietās, kur ceļš turpinās un ir brauktuve. Šajā gadījumā attiecināt uz strupceļu brauktuvei domātās tiesību normas un uz to pamata sodīt ceļu satiksmes dalībniekus ir nepamatoti.

[5.2] Tiesa neņēma vērā APL noteikto tiesiskuma principu, tiesību normu saprātīgas piemērošanas principu, demokrātiskas iekārtas principu un samērīguma principu.

[5.3] Konkrētajā gadījumā vienīgais labums, kuru vēlējās iegūt pašvaldības policija, piemērojot Ls 20 soda naudu, bija papildināt pašvaldības kasi un piespiest pieteicēju novietot automašīnu maksas stāvvietā, lai par automašīnas stāvēšanu iekasētu papildus naudu. Tiesāšanās izdevumi ir ievērojami lielāki, nekā piemērotais sods, un pašvaldības mērķis nav sasniegts.

[5.4] Novietotā automašīna netraucēja nedz citu transportlīdzekļu kustību, ne gājēju kustību, jo abās strupceļa malās ir labiekārtots trotuārs. Šādi novietota automašīna ir uzskatāma par racionālu telpas izmantošanu un dod iespējas novietot vairāk automašīnu, papildus nenoslogojot ielu, pa kuru pārvietojas transportlīdzekļi. Cita vajadzība, izņemot naudas iekasēšanu, aizliegt šādi novietot automašīnu, nav saskatāma.

Šāda tiesību normu piemērošana neatbilst tiesību normu jēgai un mērķim, nesasniedz taisnīgāko un lietderīgāko rezultātu, nav nepieciešama demokrātiskā sabiedrībā un rada pašvaldībai, valstij un sabiedrībai lielākus zaudējumus, nekā ieguvumus.

[5.5] Nevar piekrist tiesas viedoklim, ka konkrētajā gadījumā policijai nebija citu alternatīvu kā piemērot Ls 20 naudas sodu. LAPK 23. un 25.pants paredz brīdinājuma izteikšanu, kā arī izbeigt administratīvo lietvedību maznozīmīguma dēļ.

[6] Atbildētāja pārstāvis uz tiesas sēdi neieradās, tiesā saņemts atbildētāja pārstāvja iesniegums, kurā lūgts izskatīt lietu bez atbildētāja pārstāvja klātbūtnes. Apgabaltiesa atzina, ka lietu iespējams izskatīt bez atbildētāja pārstāvja klātbūtnes.

Pieteicējs tiesas sēdē uzturēja apelācijas sūdzību un lūdza pieteikumu apmierināt.

Motīvu daļa

[7] Pārbaudījusi lietas materiālus un noklausījusies pieteicēja paskaidrojumus, Administratīvā apgabaltiesa atzīst, ka apelācijas sūdzība ir daļēji pamatota, Lēmums ir atceļams un pieteicējam izsakāms mutvārdu aizrādījums.

[8] Administratīvā apgabaltiesa atzīst, ka pirmās instances tiesa pēc būtības ir pareizi konstatējusi lietas faktiskos un tiesiskos apstākļus. Administratīvā apgabaltiesa atzīst, ka pirmās instances tiesas spriedumā ietvertais pamatojums, ciktāl tas attiecas uz administratīvā pārkāpuma sastāvu pieteicēja darbībās, ir pareizs un pietiekams, līdz ar to Administratīvā apgabaltiesa pievienojas pirmās instances tiesas lietas apstākļu konstatējumam un sprieduma motivācijai par pārkāpuma sastāvu un atkārtoti tos pašus apsvērumus nenorāda.

[9] LAPK 149.[10] panta ceturtās daļas 3.punktā sastāvs konstruēts kā formāls administratīvā pārkāpuma sastāvs, proti, šīs normas sastāvs satur tikai tādas pazīmes, kas raksturo pašu prettiesisko darbību neatkarīgi no kaitīgo seku iestāšanās fakta. Apgabaltiesas ieskatā konkrētajā gadījumā iespējamās sekas ir vērtējamas un ņemamas vērā, lai varētu novērtēt izdarītā pārkāpuma raksturu, kas savukārt ir viens no nepieciešamajiem apstākļiem, kas noskaidrojams, uzliekot sodu.

Apgabaltiesa piekrīt pieteicēja apelācijas sūdzībā norādītajiem argumentiem, ka novietojot automašīnu stāvēšanai strupceļa galā, konkrētajā gadījumā satiksme netika kavēta. Atbildētājs norāda, ka starp uz brauktuves izbūvētajiem metāla stabiem bija iespējams izbraukt velosipēdiem, mopēdiem vai tamlīdzīgiem maziem transportlīdzekļiem. Taču no notikuma vietas fotogrāfijas izriet, ka pārvietošanos šajā vietā traucēja ne tikai metāla stabi, bet arī aiz stabiem esošās sniega kupenas, kas bija izveidotas, tīrot sniegu no brauktuves. Tādējādi, pat gadījumā, ja pieteicēja transportlīdzeklis šajā vietā nebūtu novietots stāvēšanai, velosipēdu un tamlīdzīgu mazu transportlīdzekļu pārvietošanos starp metāla stabiem traucētu sniega kupenas.

Pieteicējs tiesai iesniedza Rīgas domes Satiksmes departamenta sagatavotu satiksmes organizācijas Bīskapa gātē shēmas kopiju. No tās izriet, ka aiz vietas, kur bija novietota pieteicēja automašīna, ir krustojums, proti, no Bīskapa gātes šajā vietā perpendikulāri atzarojas cita iela. Līdz ar to aiz abām automašīnām, kuras bija novietotas abās pusēs blakus pieteicēja transportlīdzeklim, citas automašīnas stāvēšanai nebija atļauts novietot un tādējādi pieteicēja transportlīdzeklis neradīja grūtības izbraukt abām blakus esošajām automašīnām.

[10] Ņemot vērā iepriekš minētos apstākļus, Administratīvā apgabaltiesa atzīst, ka pieteicēja pārkāpums ir atzīstams par formālu, proti, tādu, kas gan atbilst visām LAPK 149.[10] panta ceturtās daļas 3.punktā paredzētā administratīvā pārkāpuma sastāva pazīmēm, taču pēc sava rakstura nav radījis būtisku apdraudējumu ceļu satiksmes drošībai.

Ņemot vērā apgabaltiesas secināto par pārkāpuma formālo raksturu, apgabaltiesa atzīst, ka konkrētajā lietā ir pamats pieteicēja pārkāpumu atzīt par maznozīmīgu. Likumdevēja paredzētā iespēja

atbrīvot pārkāpēju no administratīvās atbildības maznozīmīga pārkāpuma gadījumā ir viens no veidiem, kā iestāde un tiesa var panākt samērīguma principa ievērošanu un apgabaltiesa uzskata, ka šajā lietā konstatētajos apstākļos naudas soda piemērošana pieteicējam nebūtu samērīga.

[11] Tā kā tiesa atbrīvo pieteicēju no administratīvās atbildības, aprobežojoties ar mutvārdu aizrādījumu, tad, pamatojoties uz LAPK 289.[12]panta otrās daļas 2.punktu, apgabaltiesa atceļ pārsūdzēto Lēmumu un izbeidz administratīvā pārkāpuma lietu.

Ņemot vērā iepriekš secināto, pirmās instances tiesas spriedums ir daļēji pamatots, proti, tiesa pareizi konstatēja, ka ir izdarīts pārkāpums, bet nepamatoti neatzina pārkāpumu par mazsvarīgu.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 21.panta pirmo daļu, 289.[12]panta otrās daļas 2.punktu un 289.[22]panta otro daļu, Administratīvā apgabaltiesa

nosprieda:

atcelt Rīgas domes Rīgas pašvaldības policijas Ceļu policijas pārvaldes priekšnieka 2009.gada 31.marta lēmumu Nr.D57/10-6/1372 (2009.gada 5.marta administratīvā pārkāpuma protokols - paziņojums Nr.D57 107310509) un izbeigt šo administratīvā pārkāpuma lietu, izsakot *E.L.* mutvārdu aizrādījumu.

Spriedums nav pārsūdzams un stājas spēkā tā sastādīšanas dienā.

Tiesas sēdes priekšsēdētāja	(paraksts)	I.Amona
Tiesneses	(paraksts)	S.Kanenberga
	(paraksts)	R.Paegle

NORAKSTS PAREIZS
Administratīvās apgabaltiesas tiesnese I.Amona
Rīgā, 2012.gada 12.jūlijā